en nation gynnas eller missgynnas. Dagens så kallade världsspråk diskriminerar de små och politiskt betydelselösa länderna. Det är de starka länderna med stor politisk makt som får sina språk upphöjda till världsspråk«.

Esperantos styrka – och svaghet – är att det saknar land, stark ekonomi och kolonialt förflutet.

Siv Burell, ordförande för den svenska sektionen av ILEI, Internacia Ligo de Esperantistaj Instruistoj

Vårens kurser

Nybörjare
Studieförbundet Vuxenskolan har ännu inte beslutat om vilka kurser som ska annonseras i januari, men kursledaren Siv Burell avser att nybörjarkursen ska ligga på måndagar kl. 18–19:40 med om möjligt var fjärde gång förlagd till Språkcaféet på Esperantoplatsen. För mer information ta kontakt med Siv Burell, tel. 0302-411 49, e-post: siv.burell@telia.com

Fortsättning
Torsdag kl 18–20 i lokalen, start 12 januari och med uppehåll för resa under februari/mars, 8 kurstillfällen. Pris 200 kr exkl. litteratur. För anmälan kontakta kursledaren Anita Dagmarsdotter, tel. 031-555 337, e-post: anidag@telia.com, eller genom föreningens telefon, adress eller e-postadress, se nedan.

Om detta nummer

Om inte annat anges är artiklarna i detta nummer skrivna av Andreas Nordström.

Membrogazeto de Esperanto-Societo de Gotenburgo/
Medlemstidning för Göteborgs Esperantoförening: *inter-LIGILO*.
Abonprezo al eksterlando 7,5 €, retpoŝta versio senpaga.
Prenumerationspris 100 kronor, e-postversion gratis.
Responda eldonanto/
Ansvarig utgivare: Andreas Nordström, tel. 031-52 59 72.
Redaktantoj/
Redaktion: Andreas Nordström, Anita Dagmarsdotter, Christer Lörnemark.

***inter-LIGILO*, Esperanto-Societo de Gotenburgo,**
Masthuggsliden 1, SE-413 18 Göteborg, Svedio

Föreningslokalen är öppen tisdagar 18-19, ofta längre. Över jul och nyår stängt.

Tel: 031-12 05 94,
el eksterlando: +46-(0)31-120594
Poŝtĝira konto/
Plusgirokonto: 4 36 12-1
UEA-kod: esgo-l

Retpoŝto/
E-post: gbg@esperanto.se
Retpaĝo/
Hemsida: http://esperanto-gbg.org

För information om ev. ändringar i vårt program: ring vår telefon 031-12 05 94 eller se vår hemsida http://esperanto-gbg.org > Aktuellt

n-ro 4:2005

inter-LIGILO

Membrogazeto de Esperanto-Societo de Gotenburgo

Bokens dag / Tago de la Libro

Ebbe Vilborg föreläser om esperantoböcker som utgivits under året
Torsdag 15 december
Masthuggsliden 1
Vi börjar med kaffet kl 18:30

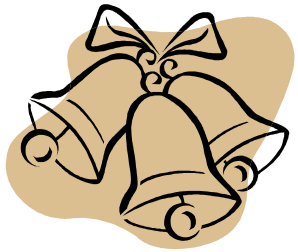

Ebbe Vilborg prelegos pri esperantolibroj eldonitaj dum la jaro
Ĵaŭde 15 decembro
Masthuggsliden 1
Ni komencos per la kafo je 18h30

Välkommen! / Bonvenon!

Upplysningar om sista-minuten-ändringar ges av välkomstmeddelandet på föreningens telefonsvarare 031-12 05 94 eller se vår hemsida http://esperanto-gbg.org > Aktuellt

Medlemsavgiften 2006

Med tidningen kommer en inbetalningsavi för medlemskap i Göteborgs Esperantoförening (Esperanto-Societo de Gotenburgo) för 2006. Årsmötet beslutade att fr.o.m. 2006 höja den lokala delen av medlemsavgiften till 100 kr. Fullbetalande medlem, dvs sådan som också betalar SEF-delen av medlemsavgiften, får en **rabatt av 25 kr** på avgiften. (SEF = Svenska Esperantoförbundet.)

A: Medlem i Göteborgs Esperantoförening och SEF, inkl. SEF:s tidning La Espero och vår inter-LIGILO: 260 kr – rabatt 25 kr = 235 kr.
B: Samma, men för familj (2 eller fler personer): 340 kr – rabatt 25 kr = 315 kr.
C: Samma, men för ungdom under 20 år: 180 kr – rabatt 25 kr = 155 kr.*
D: Medlem endast i Göteborgs Esperantoförening (inkl. inter-LIGILO): 100 kr.
E: Familjemedlem endast i Göteborgs Esperantoförening (utan tidning): 25 kr.**
F: Endast prenumeration av inter-LIGILO: 100 kr.
G: Gåva till föreningen.

*) Ungdomar t.o.m. 30 år blir automatiskt medlemmar i Sveriges esperantisters ungdomsförbund (SEJU), men betalar vuxenavgift fr.o.m. 20 års ålder.

**) Om E väljs måste den kombineras med D. I annat fall välj B.

Ny domän

Vår förening har en ny internetadress: http://esperanto-gbg.org. Vi har nu en egen s.k. domän, vilket innebär att vi kan bestämma namnet på adressen själva. Anledningen till adressbytet är att där vi förut hade vår förenings hemsida, en kostnadsfri plats, nu fyllts med för mycket reklam. Om man använder en gratis internetplats, får man i utbyte acceptera reklam på hemsidan, men det kan bli för mycket av det goda. Vår nya internetplats är inte gratis, men inte heller dyr, och vi slipper nu reklamen.

Nova domajno

Nia klubo havas novan retadreson, nun kun propra domajno kaj sen reklamo: http://esperanto-gbg.org. Bonvenon viziti ĝin!

Vänner vi förlorat

September månad var en månad av förluster. Den 16 september gick vår föreningsmedlem Bozidar Velickovic bort och dagen före, den 15 september, avled SEF:s förre ordförande Franko Luin.

Esperanto är inte alls så enkelt – men bra

Följande artikel fick Siv Burell 19 oktober in i Skolvärlden nr 17.

I sitt inlägg Val av engelska enfaldig patentlösning, i Skolvärlden 16/05, nämner Per-Åke Lindblom esperanto som »ett enkelt, konstgjort språk«.

Vi som använder det tycker varken att det är enkelt eller konstgjort.

Undrar om de som använder nynorsk eller indonesiska tycker att deras språk känns »konstgjorda«. Knappast! Inget levande språk är enkelt, men en del är mindre komplicerade än andra, just för att de är planerade. Esperanto utvecklas hela tiden, men grunden är densamma. Ludwig Zamenhof, esperantos grundare, växte upp i en fyrspråkig miljö i östra Polen, dåvarande Ryssland. Enligt uppgift talade han 13 språk. Han uppskattade engelskans relativt korta ord och strävade efter att göra sitt »internationella språk« så enkelt, som man kan uppfatta engelskan i början. Men, engelskan har många ordstammar för samma företeelse. Exempel: Eat, meal, food, eating, dining-hall, eatable, hungry, a snack, guzzle, cutlery. Esperanto väljer en ordstam för samma »tema«: manĝi, manĝo, manĝaĵo, manĝado, manĝejo, manĝebla, manĝema, manĝeto, manĝaĉi, manĝilaro.

Esperanto fordrar logiskt tänkande, men inte ett superminne. Substantiv slutar på o, adjektiv på a och verb i infinitiv på i. Cirka 60 procent av alla ordstammar i esperanto är latinska, 30 procent germanska och bara (med tanke på Zamenhofs ursprung) 10 procent slaviska.

En kines, som studerade på esperantolinjen på Karlskoga folkhögskola för några år sedan, tyckte att grammatiken har likheter med kinesiskan. Stavningen följer uttalet. Inte undra på att japaner och kineser snabbare lär sig esperanto än engelska. Japaner har under många år varit den nation som haft flest deltagare på världskongresser för esperantotalande, medan Litauen i förhållande till folkmängden har flest esperantister. Brasilien är det land där esperanto för närvarande ökar snabbast.

Sverige då? Kanske inte ett u-land, för vi har gamla traditioner ända från 1800-talet, men klubbmedlemmarna minskar medan antalet esperantotalande ökar, tack vare Internetkurser.

Umeå universitet har en distanskurs med ett 70-tal deltagare och på Lerums gymnasium träffade i våras 25 elever, efter ett års studier, tillsammans med sin lärare en gymnasieklass i Litauen som de samarbetat med under temat Min bild av ditt land. Esperanto är på gång!

Varför är då motståndet så enormt stort mot esperanto? Det mesta beror nog på missuppfattningar. Man tror inte att ett planerat språk kan fungera. Men nyansrikedomen i esperanto är minst lika stor som i svenskan. Litteraturen är imponerande. Allt från Bibeln, Koranen och klassiker som Hamlet, Peer Gynt och Aniara till barnböcker av Astrid Lindgren eller fackböcker om matlagning eller lingvistik.

Som amerikanen Humphrey Tonkin, en av de ledande i esperantorörelsen säger: »Esperanto är ett språk för alla, där ing-

Ekumena Kongreso) 16–23 juli i Piliscsaba nära Budapest i Ungern, som samlade 131 deltagare, 80 % katoliker och 20 % protestanter. Hon visade foton och broschyrer från kongressen och dess utflykter.

Viktors sommaräventyr

15 november hade 10 åhörare kommit till vår lokal för att lyssna på vår styrelsesuppleant Viktor Söderqvist när han berättade om sina utflykter i Esperantoland. Två av åhörarna var gäster som inte kunde esperanto, men var där för att den ena skriver ett specialarbete för gymnasiet om esperanto. De fick en kort resumé på svenska efteråt. Viktor berättade och visade foton från sommarens ungdomskongress IJK och om en cykeltur han gjorde för två år sen från Vänersborg till Belgrad.

En rolig episod var när han skulle resa till IJK. På flygplatsen i Köpenhamn träffade han på Helfrid Karlsson, som var på väg till UK i Vilnius – ungdomskongressen skulle infalla veckan efter världskongressen, så han hade alltså avrest en vecka för tidigt! Men han stannade då i Krakow och lyckades via esperantokontakter få bo hos en person, som dock inte var esperantist. I Zakopane, där ungdomskongressen höll till, hjälpte han till med att hänga upp kongressflaggor. För det ändamålet använde man duschskrapor(!), som visade sig mest praktiskt. Tyvärr regnade det under hela kongressen.

Cykelfärden till Belgrad startade 31 augusti 2003 från Vänersborg och gick via Trelleborg, Sassnitz, Stettin, Prag, Dresden, Wien och Budapest. Han kom fram till Belgrad i mitten av november. Han cyklade dock inte hela vägen tillbaka, utan liftade med lastbil en bit och tog tåget från Budapest. Sista biten i Sverige cyklade han i frost, snö och elände. 7 december kom han fram till Vänersborg. I Ungern behövde han sova utomhus en enda natt, annars bodde han hos Pasportaservo-värdar. På övriga sträckor blev det ofta att han fick sova utomhus. Under hela cykelfärden fick han endast två punkteringar. Ca 3000 kr gick åt under färden, det mesta telefonkostnader för att kontakta olika Pasportaservo-värdar.

Om höstens kurser

I Siv Burells nybörjarkurs på onsdagar finns sex elever, ett glädjande stort antal, och i Anita Dagmarsdotters fortsättningskurs på torsdagar finns två elever. (Om vårens kurser, se sista sidan.)

Sjung på esperanto

på Språkcaféet, Esperantoplatsen, måndagen den 19 december kl. 18–19 (Obs! exakt tid!)

Julsånger och andra kända sånger. Sven ackompanjerar på gitarr. Ta gärna med en kort dikt och läs!

Fika för minst 50:- – ett krav! För pengarna får vi reklam i GP och möjlighet att synas.

Det här är ett försök. Om det går bra kan vi fortsätta en måndag i månaden under våren.

Jag vill helst veta om du kommer.

Välkommen!

Siv

siv.burell@telia.com
tel. 0302–411 49

Presentation av Eldona Societo Esperanto

Anita Dagmarsdotter, ordförande för förlaget Eldona Societo Esperanto, presenterade förlaget för en grupp intresserade i vår föreningslokal 6 september. Hon berättade att grunden till förlaget var att man ville skilja utgivningen av tidningen La Espero från övrig utgivning. Förlaget startades 1918. Förlaget har sedan dess gett ut antologier, läseböcker, översättningar och läroböcker. Bäckmans lärobok var den första läroboken, Kompendiet av Wennergren den senaste. Bland översättningarna gav man ut den första boken i serien Oriento-Okcidento.

Förlaget är väl förankrat i Sverige, dess säte är i Malmö, dess adress är Stockholm och lagret finns i Göteborg och Lesjöfors. I vår lokal finns nu det mesta av lagret, men det finns böcker som faktiskt sålt slut, t.ex. Ne nur plumamikoj, Nyckeln och Ho ve miaj ŝuoj. Eventuellt kommer Ho ve miaj ŝuoj och Nyckeln i ny utgåva. Förlagets nästa utgåva blir Alf Henrikssons Asken Yggdrasil i översättning av Bertil Nilsson (La frakseno Igdrasilo). Det har rått lite förvirring angående förlagets namn, som ofta benämns Esperantoförlaget eller Eldona, men det skall vara Förlagsföreningen Esperanto eller Eldona Societo Esperanto.

Internationella Lövgärdetdagen

Lördag 10 september var vår före-

ning representerad under Internationella Lövgärdetdagen i Lövgärdets centrum, ett kulturarrangemang med internationell prägel. Föreningen hade tillgång till ett bord där man informerade och sålde läroböcker. Man sålde dock inte så mycket, men en del kontakter knöts. Anita Dagmarsdotter och Siv Burell framförde en dialog om esperanto för intresserade åhörare. Föreningens esperantoutställning var också uppställd vid bordet.

Europeiska språkdagen

Måndagen den 26 september inföll Europeiska språkdagen och vår förening medverkade i ett arrangemang på Språkcaféet på Esperantoplatsen. Det var lite trångt, men föreningen fick ett eget bord att presentera sitt material på. Siv och Anita repriserade sitt framträdande, se föregående artikel. En student från journalisthögskolans medieprogram intervjuade dem och programmet skulle sändas på fredagen i P4 kl 14:00, men tyvärr kom ingen ihåg att lyssna.

Intryck från Esperanto-Gården

Den 27 september samlades några intresserade i vår föreningslokal för att lyssna på rapporter från Esperanto-Institutets seminarium på Esperanto-Gården i Lesjöfors 16–18 september. Siv Burell berättade att seminariet samlade 27 deltagare från Finland, 2 från Norge och 29 från Sverige. Hon visade foton från seminariet och berättade bl.a. om den guidade bussresan från Stockholm till Lesjöfors, som bl.a. medförde de finska deltagarna. Det visade sig att bland de finska esperantisterna finns många talanger, de spelade många instrument, sjöng och underhöll under seminariet tillsammans med svenske Martin Strid. Seminariet innehöll många andra programpunkter, föreläsningar, poesiläsning (av en av de norska deltagarna), poängpromenad, årsmöten m.m. Man gjorde också en utflykt till Mårbacka.

Multflanka kunlaboro Finnlando – Svedio

La tradiciaj seminario de Sveda Esperanto-Instituto (SEI) kaj Aŭtunaj Tagoj de Esperanto-Asocio de Finnlando (EAF) kunfandiĝis 16-18 sep 2005 en Esperanto-Gården (Esperanto-Domo), Lesjöfors, Svedio.

La busveturo tra la malnovaj fer-

traktintaj regionoj kun tradiciaj ruĝkoloraj domoj inaŭguris la temon literaturo kaj muziko. Anita Dagmarsdotter rakontis kaj muziko ludiĝis. En Avesta ni kafopaŭzis en la Julardo-muzeo, nomita laŭ la legenda tirharmonikisto. Tiun instrumenton dum la semajnfino multfoje traktis Lauri Liukkonen kun Tiina Oittinen violone kaj Anja Karkiainen kante. La finna triopo kun Martin Strid brile sukcesis kantigi la 58-personan publikon (27 el Finnlando, 2 el Norvegio kaj 29 el Svedio).

La sabatmatena literatura kvizpromeno preparita de Sten Johansson kaj Carola Antskog postulis, same kiel pluraj aliaj programeroj, kunagadon trans la kulturaj limoj. Karkianen prezentis siajn proprajn esprimaĵojn kaj rakontis pri Aleksis Kivi, la frua finnlingva verkisto, kies verko Sep fratoj lasis multajn spurojn en la finna socio. Kerstin Rohdin rakontis pri Astrid Lindgren, la multflanka persono kaj verkistino, kiu per Pipi Ŝtrumpolonga enkondukis infanedukan revolucion. Ekskurso al Mårbacka, muzea bieno je 100 km-a distanco de Lesjöfors, konatigis la vivon de la verkistino Selma Lagerlöf.

Realiĝis kunvenoj de Eldona Societo Esperanto, koopera societo Esperanto-Gården kaj SEI. Spertojn dum nokta babilado interŝanĝis la estraroj de EAF kaj Sveda Esperanto-Federacio (SEF). La "pensisto" Bertil Nilsson faris kavalkadon de diversaj trajtoj en la historio de Esperanto. Odd Tangerud, prezentita de Lars Forsman kiel "la leono de Norvegio" deklamis poemojn ĝislarme tuŝajn kaj per unupersona realigo La svato, triprotagonista dramo de Ĉeĥov, provizis dignan finon al la seminario.

Siv Burell kaj Anna Ritamäki (la teksto estas iom mallongigita)

Kongressekon

Den 25 oktober träffades åtta personer i vår lokal för att berätta om esperantokongresser och annat som man upplevt under sommaren. Jadwiga Larsson visade foton från ett kulturarrangemang i Poznan i Polen 30 september – 2 oktober: Arkones – artaj konfrontoj en Esperanto (ansikte mot ansikte i konsten och på esperanto). Arrangemanget innehöll föredrag, musik m.m. Magnus Henoch berättade om ungdomskongressen IJK 31 juli – 8 augusti i Zakopane, också i Polen. Han tyckte det var en mycket bra kongress, ca 500 deltagare, men han missade tyvärr alla utflykter. Under kongressen bevittnade han troligen sista uppträdandet av musikgruppen Esperanto Desperado, som efter många år beslutat upphöra som grupp. Siv Burell visade ljusbilder från världskongressen UK i Vilnius 23–30 juli i Litauen och från kongressens utflykter. Britta Rehm berättade om KELI-kongressen (17:a